

Bijlage 5. Verslag participatiebijeenkomsten ten behoeve van de regiovisie Jeugd&Gezin MLO

Inleiding en leeswijzer

Dit verslag bevat de opbrengst van drie bijeenkomsten die door de regio zijn georganiseerd met ouders, jongeren en professionals om input op te halen voor een nieuwe regiovisie Jeugd en Gezin. In hoofdstuk 2 staat een toelichting op de opzet van de bijeenkomsten en de belangrijkste (meest-genoemde) conclusies in combinatie met enkele quotes van de deelnemers. In de bijlagen vindt u een uitwerking van elke bijeenkomst afzonderlijk in combinatie met de whiteboards die zijn samengesteld tijdens de bijeenkomsten.

Regio Midden-Limburg Oost (MLO) wilde bij de totstandkoming van de nieuwe Regiovisie Jeugd en Gezin, professionals en inwoners (ouders en jongeren) betrekken. Een regiovisie wordt immers niet aan de beleidsafdeling gemaakt, maar in samenspraak met de mensen die direct te maken hebben met de zorg voor jeugdigen.

Hiervoor zijn drie bijeenkomsten georganiseerd: één voor professionals, één voor ouders en één voor jongeren met ervaring in jeugdhulp en -ondersteuning. Het doel van de bijeenkomsten was om open het gesprek met elkaar te voeren om te leren van de ervaringen van professionals, ouders en jongeren. De centrale vraag van de bijeenkomsten was: *‘Wat kunnen we met elkaar beter doen?’*

Vanwege Covid is (last-minute), noodgedwongen, gekozen voor digitale werkvormen.

Als regiogemeenten kijken we terug op drie geslaagde bijeenkomsten, waarvan we in dit verslag de resultaten presenteren. Deelnemers hebben waardevolle inbreng geleverd vanuit eigen ervaringen. Ervaringsdeskundige jongere én rapper Rafaël Rozenblad heeft deelgenomen aan alle drie de bijeenkomsten, om zijn ervaringsverhaal en muziek te delen met de aanwezigen. Dit heeft bijgedragen aan de prettige en open sfeer.

In alle bijeenkomsten is door de deelnemers aangegeven dat het waardevol is om ervaringen op deze manier met elkaar uit te wisselen.

Reactie van één van de professionals: ‘Het was fijn om te brainstormen met mensen met wie je normaal niet zo snel aan tafel zit. Blijf de uitvoering erbij betrekken, want vaak zijn er mooie plannen op papier, maar er zijn zoveel schakels in de uitvoering. Blijf deze input ophalen om met elkaar te bepalen of we op de goede weg zijn.’

Momenteel wordt binnen de regiogemeenten nagedacht hoe er – mogelijk meer structureel – een vervolg kan worden gegeven aan de participatie van professionals, ouders en jongeren. Alle genodigden worden geïnformeerd over het vervolg van de regiovisie en worden waar nodig en gewenst betrokken hierbij.

30

Opzet & Conclusies per bijeenkomst

Dit hoofdstuk bevat de opzet en conclusies van de drie bijeenkomsten.

Opzet van de bijeenkomsten

Voor de **sessie met professionals** (ruim 30 deelnemers) is het gesprek gevoerd aan de hand van vier thema's & bijbehorende stellingen. Daarbij is gebruik gemaakt van de *World Café Methode*. De World Café Methode is een eenvoudige en flexibele werkvorm om een gesprek met grotere groepen te voeren. De groep wordt opgesplitst in een aantal kleinere groepen die aan 'tafels' met elkaar in gesprek gaan. Iedere input wordt opgeschreven. Vervolgens wordt er gerouleerd van 'tafel', waarna de volgende groep kan reageren/aanvullen op wat er al op tafel ligt. Hierdoor ontstaat een rijk gevuld 'tafelkleed'. Tot slot volgt een plenaire terugkoppeling, waarbij inzichten worden gecategoriseerd en prioriteiten worden bepaald. Voor de digitale uitvoering hebben we gebruik gemaakt van break-out-rooms en whiteboards.

Voor de digitale **sessies met ouders en jongeren** (totaal 11 deelnemers) is bewust gekozen voor een minder gestructureerde aanpak, om zoveel mogelijk ruimte te laten aan ouders en jongeren voor hun eigen inbreng, die heel divers was.

Op basis van onderstaande open vraag is, met behulp van een praatplaat (zie bijlagen) het gesprek gevoerd: *‘Wat heb jij (of heeft jouw kind) nodig om zo fijn mogelijk op te groeien?’*

Bij afsluiting van alle drie de sessies is aan de deelnemers de volgende vraag gesteld: *‘Wat zou jij morgen veranderen als je beleidsmedewerker was?’*

Ten behoeve van de notulen zijn de sessies met professionals en ouders opgenomen om terug te kunnen kijken. Na afronding van dit verslag worden deze opnamen verwijderd. Bij de sessie met jongeren is geen opname gemaakt, vanwege bezwaar hiertegen van een jongere.

Eén jongere is apart gesproken op diens verzoek. De input van dit gesprek is verwerkt in de conclusies van dit verslag.

Analyse en Conclusies

Voor de analyse is de inbreng (op basis van de praatplaten, whiteboard en opnamen) uitgeschreven (zie pag. 34). Om te komen tot een clustering en samenvatting zijn de onderwerpen/uitspraken waar de nadruk op lag tijdens de bijeenkomsten, of die door meerdere mensen werden onderschreven 'blauw/vetgedrukt'. Er bleek opvallend veel overlap tussen de inbreng van ouders, jongeren én professionals. Hieronder zijn de belangrijkste gedeelde conclusies en quotes geclusterd.

	Luister écht en actief naar ouders en kind en bouw aan vertrouwen. Toon oprechte menselijke interesse zonder oordeel en stempels.
<i>“De betrokkene waar het om gaat, die moet zich gehoord voelen.”</i>	

31

	Stel het kind centraal. Zet het welzijn van het kind op de eerste plaats en neem het kind serieus. Kijk naar wat een kind wél kan. Heb apart oog voor kinderen met kind-eigen problematiek. Betrek en informeer ouders bij/over de problematiek van kinderen en leer hen hoe ze hier het beste mee om kunnen gaan.
<i>“Bij burgers in de ziektewet wordt ook gekeken naar wat ze wel kunnen. Dit zou bij kinderen ook moeten.”</i>	
<i>“Eénmaal een stempeltje op een kind geplakt, dan lijkt het met watervaste viltstift geschreven”.</i>	
<i>“Als ik normaal behandeld was, in plaats van op basis van mijn diagnose, dan ik een heel andere jeugd gehad. Dan had ik nu misschien wel het Hbo kunnen volgen”</i>	

	Sluit aan bij de échte behoefte van het gezin. Zorg voor een vertrouwenspersoon die naast de jongere en/of ouders staat. Handel met een brede blik op het gezin en de context. Zie hulp vragen als 'een kracht' in plaats van een 'zwakte'. Versterk het gezin en diens leefomgeving (school, voorzieningen). Inzet van Jeugdhulp is niet altijd de oplossing.
<i>“Niet elk gezin functioneert als dé standaard. Kijk naar wat het gezin echt nodig heeft en laat hierbij de 'regels even los'.”</i>	
<i>“Er zit spanning op zo zuinig mogelijk met geld omgaan, maar we moeten ook zuinig met ouders en kinderen omgaan.”</i>	

	Toon méér lef, lever maatwerk en denk buiten kaders en systemen. Zorg voor minder bureaucratie/verantwoording.
<i>“Geen één kind is hetzelfde, ook niet als je bijvoorbeeld 10 kinderen hebt met autisme”</i>	

32

	Heb aandacht op school, o.a. in lesprogramma's, voor het welzijn van jongeren. Verbeter de samenwerking met scholen: spreek mét jeugdigen en ouders aan
---	--

	Bestaande financieringsstromen houden de verkokering in stand en beperken maatwerk mogelijkheden.
---	--

	Ontwikkel alternatieven voor uithuisplaatsingen & zorg voor steun in het gezin. Voorkom dat kinderen bij een uithuisplaatsing van plek naar plek moeten. Behoud voldoende beschikbare bedden.
<i>“Er zijn kinderen die echt dat bed nodig hebben, net als medicatie en specialistische behandeling. Dat bed heeft het leven van mijn kind gered.”</i>	

	Ontwikkelingsproblemen moeten zo vroeg mogelijk worden gesignaleerd en aangepakt.
---	--

	Benut de voorliggende mogelijkheden beter - zet hulp en ondersteuning zo nabij mogelijk in. Kijk vanuit de wijken naar wat 'normaler' kan.
---	---

	Werk volgens principes van Positieve Gezondheid: kijk over de domeinen heen, ga uit van de kracht van mensen, zet in op veerkracht & weerbaarheid en regie bij mensen zelf.
---	--

33

Zorg voor verbinding tussen het voorliggend veld en specialistische hulpverlening
Verbeter de samenwerking tussen de verschillende domeinen, zodat de cliënt
meer in regie kan blijven

Uitwerking van de bijeenkomsten met professionals, ouders en jongeren

Uitwerking van de bijeenkomst met professionals op 2 december 2021

Tijdens de bijeenkomst met professionals is het gesprek gevoerd aan de hand van stellingen. Hieronder zijn de stellingen weergegeven, met een korte samenvatting en vervolgens puntsgewijs een uitgebreider beschrijving van wat er is aangedragen aan verbetermogelijkheden en/of zaken die al goed gaan en kansen en belemmeringen die hierbij worden ervaren. Aan de verschillende tafels was er op een aantal punten overlap tussen hetgeen er is besproken. De onderwerpen raken elkaar allemaal. **Vetgedrukt in blauw zijn de woorden/zinnen waar nadruk op lag in de bijeenkomsten en die terugkomen in de conclusies van de totale inbreng van ouders, jongeren en professionals.**

Bij afronding van de bijeenkomst is aan alle deelnemers gevraagd wat zij morgen zouden veranderen als ze beleidsmedewerker zouden zijn. Samengevat is hierover het volgende gezegd:

- Meer gebruik maken van **buddy's die naast het gezin staan.**
- **De persoon of het gezin waar het om gaat meer een stem geven**
- Met alle ketenpartners het gezamenlijke doel nastreven: de situatie van de cliënt verbeteren.
- Beter communiceren met kinderen en gezinnen over wat zij van hulpverlening wel/niet kunnen verwachten.
- **Meer lef voor alle betrokkenen**, durven handelen naar wat het beste is. Door te vragen wat iemand écht nodig heeft, en ons niet te laten beperken door systemen. **"Gebruik je gezond 'boerenverstand'"**.
- Zorg dat je een goede werkgever bent, zodat het verloop van personeel wordt ingeperkt. Cliënten moeten kunnen vertrouwen op continuïteit.
- Blijf deze input ophalen en blijf betrokkenen op deze manier met elkaar verbinden.

Stelling 1. De mogelijkheden van preventie en vroeg signalering zijn nog lang niet benut.

Concluderend worden er nog diverse kansen gezien om preventie en vroeg signalering beter te benutten. Hierbij is geen totaal nieuwe aanpak nodig, maar juist versterking van de bestaande aanpak. Er wordt veel samenhang gezien met normaliseren en afschalen.

De winst zit vooral in de wijze waarop gesprekken gevoerd kunnen worden: **een oprecht luisterend oor en een brede blik op het gezin en de context**. Daarnaast is **verbinding tussen het voorliggend veld en specialistische hulpverlening** belangrijk. Natuurlijke vindplaatsen zijn het consultatiebureau, praktijkondersteuners bij huisartsen en scholen. Daar moet ruimte zijn voor het brede gesprek en daarbij is het zaak om te normaliseren.

Het versterken van het gezin en de leefomgeving (school, voorzieningen) is de basis om problemen op de langere termijn te voorkomen.

Een vorm van **ondersteuning die naast de jongere en het gezin staat**, zoals een buddy, JIM of jongerenwerker zou veel vaker moeten worden ingezet.